

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศนั้นจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของประชากรในชาติ ซึ่งเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของประชากรในชาติให้มีความรู้ความสามารถตามที่ประเทศต้องการ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คือ การศึกษา ประชากรที่ได้รับการศึกษาดีย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทุกด้าน การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุด เพราะมีระบบระเบียบหรือขบวนการที่ต่อเนื่องไม่ขาดสาย คือ มีทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบนับตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคือเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต เพื่อมุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์ให้สังคม (ภิญโญ สาร, 2523)

การจัดการศึกษาในประเทศไทยมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานรับผิดชอบ กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รัฐได้มอบหมายให้จัดการศึกษา ปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นอำนาจหน้าที่ตามกำหนดในมาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับหลายรูปแบบ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน แต่ภารกิจหลักในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร คือ การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งมอบหมายให้สำนักงานการศึกษา เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในด้านวิชาการ สุขภาพ ศิลธรรมและคุณค่าทางจิตใจ นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นสถานที่ให้ความรู้และถ่ายทอดวัฒนธรรม ตลอดทั้งจัดประสบการณ์ด้านสังคมเพื่อพัฒนาเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็น

แหล่งอารยธรรม วัฒนธรรม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของประเทศให้มีการเรียนรู้
เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักการศึกษา, 2533)

เนื่องจากการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ ทำให้การเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ เกิดการหลั่งไหลของแรงงานชนบทเข้าสู่กรุงเทพมหานครมากขึ้น ก่อให้เกิดชุมชนแออัด ทำให้คุณภาพชีวิตโดยส่วนรวมของประชาชนในเมืองหลวงต่ำลง เพราะเกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมในเมืองหลวง จากสถิติปี 2535 พบว่า จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครที่กระจายอยู่ในพื้นที่ 36 เขต มีทั้งสิ้น 5,689,915 คน ซึ่งในความเป็นจริงพบว่า มีประชากรทั้งสิ้นเกือบ 10 ล้านคน เนื่องจากการอพยพย้ายถิ่นของคนชนบทเข้าเมืองหลวงที่ไม่สามารถควบคุมได้ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนในปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 427 โรงเรียนในพื้นที่ 36 เขต ครู 12,996 คน นักเรียน 243,043 คน ห้องเรียน 8,001 ห้อง และภารโรง 1,197 คน แต่ละสำนักงานเขตมีโรงเรียนในพื้นที่เขตจำนวนแตกต่างกัน โดยสำนักงานเขตหนองจอกมีโรงเรียนในพื้นที่มากที่สุดจำนวน 37 โรงเรียน (นักเรียน 7,417 คน) ในขณะที่สำนักงานเขตพญาไทมีโรงเรียนในพื้นที่น้อยที่สุดจำนวน 1 โรงเรียน (นักเรียน 1,049 คน) ในจำนวนโรงเรียน 427 โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 800 คนขึ้นไป) จำนวน 103 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 401-800 คน) จำนวน 115 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนต่ำกว่า 400 คน) จำนวน 209 โรงเรียน โรงเรียนทั้งหมดนี้มีโรงเรียนที่ทำการเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา 1 ปี จำนวน 387 โรงเรียน และเปิดสอนเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร (สอนชั้น ม.1) ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 4 โรงเรียน (สำนักการศึกษา, 2536) ดังนั้นปัญหาสำคัญของกรุงเทพมหานคร นอกเหนือจากปัญหาด้านอื่น ๆ แล้ว ก็คือปัญหาด้านการจัดการศึกษา

ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครนั้น ส่ายบังคับบัญชาของการบริหารการศึกษาจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต และโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนสายที่ปรึกษาและสนับสนุนจะมีสำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานระดับ

กรุงเทพมหานคร และงานศึกษาธิการเป็นส่วนราชการระดับเขต นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังมีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นภายใน โดยมีได้เป็นหน่วยงานหรือส่วนราชการแต่อย่างใด โดยเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านการศึกษา ได้แก่ กลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการเขต และคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน การบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครนั้นเป็นหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตต่าง ๆ ทั้ง 36 สำนักงานเขต โดยมีได้รับมอบหมายอำนาจตามหน้าที่ กล่าวคือโรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตใดจะขึ้นตรงต่อสำนักงานเขตนั้น โดยมีผู้อำนวยการเขตทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยมีสำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานที่เสริมด้านวิชาการ และบุคลากรงานศึกษาธิการเป็นงานหนึ่งในความรับผิดชอบของสำนักงานเขต โดยมีศึกษาธิการเขตเป็นหัวหน้าขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการเขต นอกจากนี้ผู้อำนวยการเขตยังเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขต มีอำนาจในการพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษและการควบคุมการปฏิบัติงานทุกอย่างของโรงเรียนให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักการศึกษา

งานศึกษาธิการซึ่งมีศึกษาธิการเขตเป็นหัวหน้านั้น ได้มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบเป็น 3 หมวด ได้แก่ หมวดการเจ้าหน้าที่ หมวดบริการและส่งเสริมการศึกษา และหมวดนิเทศการศึกษา ในหมวดนิเทศการศึกษานั้น ศึกษาธิการเขตได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์เขตปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมด ซึ่งแต่ละสำนักงานเขตจะมีศึกษานิเทศก์เขตประจำสำนักงาน เขตละ 1 คน ทุกสำนักงานเขต ทั้ง ๆ ที่แต่ละสำนักงานเขตมีขนาดพื้นที่และจำนวนโรงเรียนในความรับผิดชอบแตกต่างกัน ดังนั้นภารกิจหลักของศึกษานิเทศก์เขต คือ หน้าที่ตามกรอบของกฎหมายในหมวดนิเทศการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาการศึกษา งานบริการการสอน งานส่งเสริมคุณลักษณะโรงเรียน การนิเทศและตรวจเยี่ยม งานสนับสนุนวิชาการ งานข้อมูลทางการศึกษา ประสานงานวิชาการระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (สำนักการศึกษา, 2535) นอกเหนือจากงานตามกรอบของกฎหมายในหมวดนิเทศการศึกษาแล้ว ศึกษานิเทศก์เขตยังต้องปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการเขต กรรมการของคณะกรรมการศูนย์วิชาการระดับกลุ่มเขต (โซน) และเป็นหัวหน้าสำนักงานเลขานุการศูนย์วิชาการเขตด้วย (สำนักการศึกษา, ม.ป.ป.) ดังนั้นจะเห็นว่าหน้าที่ของศึกษานิเทศก์เขตที่ได้รับมอบหมายมีขอบข่ายกว้างขวางมาก และ

ศึกษานิเทศก์เขตแต่ละสำนักงานเขตมีปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบไม่ทัดเทียมกัน โดยบางสำนักงานเขตมีโรงเรียนในพื้นที่เขตมาก บางสำนักงานเขตมีโรงเรียนในพื้นที่เขตน้อยอันเป็นผลให้การใช้ทรัพยากรบุคคลทางการบริหารการศึกษาที่ไม่เหมาะสมนัก ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษา

ศึกษานิเทศก์เขตสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่มียหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งมุ่งที่จะพัฒนากรุงเทพมหานครให้เจริญเติบโตในทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งสาระสำคัญบางส่วนในแผนงานการศึกษาและวัฒนธรรมมีว่า... เร่งรัดให้เด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนจนจบหลักสูตร... ส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษา โดยพัฒนาคุณภาพครู ควบคู่กับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ทั้งทางวิชาการและการปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม... (สำนักการศึกษา, 2535) การส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษา เป็นหน้าที่สำคัญของศึกษานิเทศก์เขต และดัชนีชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติการสอนของครูว่าเป็นอย่างไรก็คือ ผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาเอกสารพบว่า ผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2534 เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2534

ชั้น	จำนวนสำนักงานเขต/ระดับ		
	ระดับนำพอใจ	ระดับปานกลาง	ระดับน้อย
ป.2	3	18	15
ป.3	1	13	22
ป.4	1	12	23
ป.5	-	25	11
ป.6	-	6	30

แหล่งที่มา : สำนักงานการศึกษา, 2536

สำหรับสถิติการเข้าชั้นของนักเรียนในปีการศึกษา 2534 จากจำนวนนักเรียนใน ป.03 ทั้งสิ้น 225,029 คน มีนักเรียนเข้าชั้นเป็นจำนวน 17,078 คน (คิดเป็นร้อยละ 7.59) โดยสำนักงานเขตที่มีนักเรียนเข้าชั้นมากที่สุด 3 สำนักงานเขต เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

1. สำนักงานเขตป้อมปราบ จำนวน 218 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.71)
2. สำนักงานเขตบางคอแหลม จำนวน 833 คน (คิดเป็นร้อยละ 15.58)
3. สำนักงานเขตสาทร จำนวน 193 คน (คิดเป็นร้อยละ 14.90)

อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนทำให้เกิดการสูญเสียเปล่าทางการศึกษา สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมากในแต่ละปี สาเหตุของการเข้าชั้นของนักเรียนมีหลายสาเหตุ เช่น ครูไม่เข้าใจหลักสูตร เด็กขาดความพร้อมทางการเรียน ฐานะครอบครัวยากจนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเปรียบได้กับวัตถุดิบที่มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ ทำให้การเรียนการสอนค่อนข้างยากลำบาก ปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ด้วยความร่วมมือกันของครูและศึกษานิเทศก์

จากการศึกษาหน้าที่รับผิดชอบของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร
 สภาานแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของแต่ละสำนักงานเขต ตลอดจนปัญหา
 การจราจร ปัญหาการอพยพเข้าเมืองของคนชนบท ผู้วิจัยเห็นว่า ศึกษานิเทศก์เขตมีภาระ
 หน้าที่รับผิดชอบในขอบข่ายที่กว้างขวางมากนอกเหนือจากภารกิจหลัก คือ งานการนิเทศ
 การศึกษาและศึกษานิเทศก์เขตเป็นตัวจักรสำคัญในการส่งเสริมเร่งเร้า ในเรื่องการพัฒนา
 การศึกษาของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ประสานงานทางด้านการจัดการศึกษา
 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไร โดยศึกษาให้ทราบข้อเท็จจริง
 ต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบปัญหาที่เป็นสาเหตุของการปฏิบัติงานที่ไม่ประสบ-
 ความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะโดยหลักการแล้ว งานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีบทบาทสำคัญ
 มีคุณค่าต่อการจัดการศึกษาให้ได้ผลบรรลุจุดหมายของการศึกษาชาติ และการศึกษาวิจัยใน
 เรื่องนี้ยังไม่ปรากฏมีผู้ใดทำการศึกษาวิจัย เมื่อทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาข้อเท็จจริง
 แล้ว ย่อมจะเป็นประโยชน์ในการนำผลวิจัยนี้ไปปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา
 ของศึกษานิเทศก์เขต และเป็นข้อมูลที่จะนำไปพิจารณาปรับอัตรากำลังและหน้าที่ของศึกษา-
 นิเทศก์เขต ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาให้มากที่สุด ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาของการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต
 สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ศึกษานิเทศก์เขต ศึกษาธิการเขตและผู้บริหาร
 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 499 คน
2. หน้าที่ที่นำมาศึกษาวิจัยเป็นหน้าที่ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ 2359/2533
 ที่แต่งตั้งศึกษานิเทศก์เขต ให้ปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายในหมวดนิเทศการศึกษา และหน้าที่
 ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) ซึ่งได้แก่

- 2.1 การปฏิบัติงานในหมวดนิติเทศการศึกษา
 - 2.1.1 งานพัฒนาการศึกษา
 - 2.1.2 งานบริการการสอน
 - 2.1.3 งานส่งเสริมคุณลักษณะ โรงเรียน
 - 2.1.4 งานข้อมูลทางการศึกษา
 - 2.1.5 งานนิเทศและตรวจเยี่ยม
 - 2.1.6 งานสนับสนุนวิชาการ
 - 2.1.7 งานประสานงาน
- 2.2 การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534)
 - 2.2.1 การปฏิบัติงานในหน้าที่กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการเขต
 - 2.2.2 การปฏิบัติงานในหน้าที่กรรมการของคณะกรรมการศูนย์วิชาการระดับกลุ่มเขต (โซน)
 - 2.2.3 การปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าสำนักงานเลขานุการศูนย์วิชาการเขต
- 2.3 การปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.3.1 งานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการเขต
 - 2.3.2 งานที่ได้รับมอบหมายจากศึกษาธิการเขต

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานจริงของศึกษานิเทศก์เขต สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามหน้าที่ตามกรอบของกฎหมายในหมวดนิติเทศการศึกษา และตามหน้าที่ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534)

ปัญหาในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่เข้ามาขัดขวางการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ศึกษานิเทศก์เขต หมายถึง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งในฐานะศึกษานิเทศก์เขต ในงานศึกษาธิการ โดยมีศึกษาธิการเขตเป็นหัวหน้า

ศึกษาธิการเขต หมายถึง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งในฐานะหัวหน้างานศึกษาธิการ ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการเขต

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่

กรุงเทพมหานคร หมายถึง การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีระเบียบการปกครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

สำนักงานเขต หมายถึง ส่วนราชการซึ่งรับผิดชอบดำเนินกิจการตามการแบ่งเขตพื้นที่ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร

งานศึกษาธิการ หมายถึง ส่วนราชการภายในสำนักงานเขต ซึ่งรับผิดชอบดำเนินกิจการด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ภายในเขตรับผิดชอบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างและหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์เขต ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาให้มากที่สุด

การนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำนียามที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง ความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานเขต
หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์เขต แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย